

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta 1 K 50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema "Narodna Tiskarna" v Gorici, ulica Veturini št. 9.

PRIMORSKI LIST

Poučljiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem

Vse za vero dom naš

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 16. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdal in odgovorni urednik: Ivan Rajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Judeje in liberalci.

Spisal Županov.

Liber, -a, -um heisst frei.

Tako sem se jaz učil latinski, ko sem prišel v prvi razred gimnazija, a od onega časa je preteklo že pol veka.

Bil je pa tisti čas na krmilu vlade minister Bach; tačas je bil v vseh srednjih kakor tudi v višjih šolah, kolikor v cislitovsko v trans-Litvaniji podučevalni jezik le nemški. To srečo so imeli in jo deloma še imajo gorški Slovenci do novejših časov.

Beseda liber je tedaj latinska in pomeni: v slovenskem jeziku prost, v hrvatskem slobodan, v nemškem pa frei.

Kdor ni vezan na kako pogodbo, modo, običaj, šego, mišljenje itd. — je prost, to je: on se lahko loči od drugih in ne priznava tega, kar priznavajo drugi.

Ako hči zapusti stariše in gre za možem, je prosta od njih: ona je od sedaj naprej vezana na dolžnosti do moža, in dolžnosti do starišev nehajo. — Ako mohamedanec pristopi k naši veri, ni več vezan na koran: on je prost od njega in sme po naši veri uživati svinjino in piti vino. In ako pristopi jud k naši veri, ni več vezan na Mozesovo postavo: po naši veri ima posej vsakega človeka brez razločka narodnosti ali veroizpovedanja ljubiti kot svojega brata.

Dospeli smo do Judov; pomudimo se nekoliko dalje pri njih, in videli bomo, da se je liberalizem — o katerem hoče ta članek nekaj povedati — po naravni poti razvil, spoznali bomo, da so Judje dali povod njegovemu razvoju; in sklepali bomo slednjič, da liberalce zlorabijo — Judje.

I.

Zgodovinar Lepsij je mnenja, da so bili Judje za časa egipčanskega kralja

Sesostira, okoli leta 1450 pred Kr., v Egiptu. Kakor pravi Mozes (I. 47, 27), so se v Egiptu namnožili in postali narod; in kakor dokazuje judovski pisatelj Flavij Jožef v svoji knjigi „proti Apionu“, so Judje eden najstarejših narodov na svetu.

Da so se pa oni, ki so bili toliko črteni in so še sedaj sovraženi od drugih narodov, ohranili — je pravo čudo; oni namreč so se morali neprenehoma boriti v Palestini proti sovražnim sosedom: Babilonci so njih mesto in tempelj razdejali in jih v sužnost odpeljali; Rimljani so znova jim mesto in tempelj porušili do tal, tako, da so se Judje potem razšli po celem svetu; Jude so preganjali v starem in srednjem veku in jih preganjajo še danes po nekaterih državah: — ti Judje so se vendar ohranili; so dosegli v urejenih državah enakopravnost; so se začeli prosto gibati; da, so danes mogočen faktor, s katerim je treba računati. To vedó tudi sami in odkrito priznavajo, da so oni in le oni od Boga izvoljeni ljudstvo, ki je poklicano, da vlada vesoljni svet.

Judje so bili v Egiptu odvisni, poznajo sužnji Egipčanov; — Bog jih je čudežno rešil iz sužnjosti. Bili so v Palestini večkrat v stiski; — Bog jim je tudi v Palestini prišel v stiskah na pomoč. Judje so se razkropili po svetu; — a nesli so s seboj zavest, da so „izvoljeno ljudstvo“, da se spolni obljuba, ki je bila dana njihovemu očaku Abrahamu — da bo namreč njegovih potomcev kakor je peska v morju in zvezd na nebu....

Evo, te so prednosti in ugodnosti za Jude: teh prednosti so se Judje zavedali in zato so se smatrali in se štejejo še danes za „izvoljeno ljudstvo“. Ta zavest jih ni nikoli, niti v največji nadlogi, zapustila; ta zavest, kakor tudi njih versko prepričanje in bratovska ljubezen, jih je rešila tolikrat pretečega pogina.

II.

Vzemimo sedaj izgled iz družinskega življenja:

Starši imajo več otrok, toda enega razvadijo: mu pusté prosto voljo, le tega imajo radi, ga pošljejo tudi v šolo, ostale pa zanemarijo. Kaka bo posledica? Razvajeni sin pride do zavesti, da je kaj več, kakor njegovi bratje: — zato jih ne bo ljubil, ampak jih bo, ako treba, celó preziral in od sebe pehal; a tudi bratje bodo njega mrzili in sovražili; skratka: dve stranki bosta v večnem boju.

Judje — kakor smo rekli — se imajo za „izvoljeno ljudstvo“, torej za boljši narod, kakor so drugi; zategadelj prezirajo druge narode in jih nimajo za svoje brate; zato tudi hočejo ohraniti le svoje pleme in se ne mešajo z drugimi narodi. Posledice so: Judu se zdi hvaljevalno delo, ako on ne-Juda izkoristi, ako mu tudi kožo z glave potegne. Med seboj se pa vsled verskega naziranja ljubijo in podpirajo; ustanovili so v novejšem času „Alliance Israelite“ — zvezo Izraelcev — katera ima namen podpirati Jude po celem svetu.

Rodil se je pa v njih sredini plemenit mož, rojak veleum, ki je poznal Judov dobre in slabe lastnosti; uvidel je ta mož, da načelo: „Samo Jud je Judu brat“ je pogubno za človeški rod; uvidel je — saj je bil več kakor človek! — da s takim načelom bi narod napadal narod, in konec borbe bi bil žalosten. V priliki od usmiljenega Samaritana je On — povejmo, da je Kristus! — obsodil to načelo in proglasil enakopravnost vseh ljudi na temelju ljubezni.

To osrečevalno in zveličevalno načelo Kristusovo pa je v nasprotje prišlo z judovsko — zgorej zaznamovano — idejo, in začel je boj: Farizejci so

preganjali Kristusa in dosegli so slednjič njegovo smrt. Seme pa, katero je Kristus vsejal, je padlo na dobro zemljo — in kristjani, posebno prvih 300 let po Kr., so se brez razločka jezika ali plemena smatrali in ljubili kot bratje.

Bila je tačas na svetu velika rimska država; v tej pa občevalni jezik latinski. Kristus tedaj se je odtrgal od judovskega ozkopravnega in pogubonosnega načela: on se je potegnil za jednako-pravnost, za bratovsko ljubezen, ki osrečuje vse ljudi. — Kristus torej je prvi liberalce v pravem pomenu.

III.

Besede „liberalec“, „liberalizem“ v današnjem pomenu niso poznali ne v starih časih, ne v srednjem veku: bili so tedaj liberalci, a po nauku Kristusovem.

Leta 73 pred Kr. se je Spartak — rimski mečar — potegoval za jednako-pravnost sužnjev, ali podlegel je, in z njim dobra misel. Francoski pisatelj Voltaire pravi, da je ta vojska edina bila pravična, kar svet stoji.

Leta 1864. po Kr. so se severne zedinjene države v Ameriki potegovala za svobodo sužnjev, in v bitki pri Riehmondu je zmagała pravična stvar: sužnjost je odpravljena in prepovedana.

Znani angleški minister Gladstone je hotel s postavo „Home Rule“ jednako-pravnost Ircev, ki so bili nekdanj svobodni, toda od Britov premagani in oropani svojega imetja in svobode. Zavoljo manjšine v parlamentu je postava padla. Isti Gladstone je znal, kak trinog je Turek, zato je privoščil balkanskim narodom vse dobro.

Taki — kakor imenovani — možje so liberalci: oni se boré za jednako-pravnost, svobodo in pravico vseh ljudi; oni so liberalci po nauku Kristusovem — so liberalci v pravem pomenu besede.

Žrtva spovedne tajnosti.

Zgodovinska povest.

Spisal Ivan Meziniec.

XIV.

Dve leti je minulo po onem dogodku. Pavel Lurc je živel v zaporu kakor jetnik. Nikdo bi ne bil spoznal v njem duhovnika, v nobenem oziru se ni razločeval od drugih jetnikov; v očeh nadziralateljev bil je samo številka, kakor vsi drugi; nosil je jetniško obleko in opravljal rokodelstvo. Niti ob nedeljah ni smel maševati. Ko je bil v vrsti z drugimi obsojenci pri sveti daritvi, ni slutil nikdo, kako je hrepenela njegova duša, kako rad bi bil stopil sam k oltarju. Kdo naj popiše njegove bolesti, koje so mu prizadeli oni, ki so ga mučili že dve leti. Dasi ni bil dopolnil še štiridesetega leta, bili so vendar že prepleteni njegovi lasje z belimi nitmi. O kolikokrat je omahovala njegova glava pod težo mislij, temnih in težkih!

On, duhovnik, kateri je gojil do onega nesrečnega dne ljubezen in usmiljenje v taki veliki meri, on, čegar vsi vzdihli so bili samo večna, neprestana hvala in čast Bogu, posvečeni duhovni in telesni pomoči bližnjika, on je živel zdaj kot izvržek človeštva! — Toda nobeno ponižanje, ne izguba prostosti, ne

težko delo, ne druge bridkosti niso potle njegovega srca, saj se je obračal v svoji zapuščenosti do svojega Gospoda bližnjaka. Najbolj ga je pa bolelo, da ni imel nikogar, ki bi ga bil hrabil in mu dajal tolažbe in poguma. Niti s svojim spovednikom se ni smel pogovarjati, boječ se, da bi prelomil spovedno tajnost.

Pri tej misli je trpela njegova duša grozno. Ab, kolikokrat je vstal pred njim zapeljivec in mu prigovarjal, naj odvrže tako ponižanje, naj se brani za izgubljenjo prostost, katera je slednjemu draga.

Vsak si lahko predloči muke zapuščenosti, zavrnjene duše. Pomislite in predstavite si moža, ki je živel samo v blagor svojega bližnjaka z vso svojo dušo, z vsemi svojimi močmi, ta mož je nenedoma zaprt v ječo, pokopan duševno — prisiljen pečati se z rokodelstvom. Kolikokrat mu je šepetal hudobni duh v urah zapuščenosti na uho: „Vrzi vendar enkrat od sebe to sramoto! Razreši to obsodbo, razveži vezi, katere vežejo tako krivično tvojega duha, ne dovoli, da bi umrle tvoje moči, medtem ko ljudstvo hrepeni po takih močeh, kot si ti. Samo ena beseda, eno ime zadostuje! Tako ne izdaš nič spovednega! Drugi se potegnejo zate in te oprostijo. V tebi bodo gledali junaka duhovskega poklica! Ves svet bo govoril o tebi! Tvoja ime bo zvenelo od ust do ust, občudovano, obževano! Ne delaj krivice sebi, svojemu

stanu, kateremu si se posvetil. Pomisli, deset dolgih let! Ali jih preživiš? In če ostane tudi tvoje zdravje dobro pri vseh bolečinah in ako slednjič vendar zadobiš prostost, ne boš li za vselej v očeh vseh brezbožnik in grešnik, proklet celo od tvojih tovarišev?“

Take in enake so bile skušnjave, katere so nadlegovale duhovnika in ga mučile brezkončno s svojo neznosno težo. Hudobni duh je vzel nase oblačila kerubov, da bi premostil dušo ubogega duhovnika. Duhovnik pa, žrtva svojega poklica, je v hipih, ko so prišle take misli vanj, pustil delo in pokleknil, zakril si obraz z rokama in molil k Bogu in najsvetejši Devici Mariji z vso zapuščenostjo svojega srca, da mu podelita moč in pomoč. Čudno potolažen je vstal potem in z udanostjo je ponavljal svoje navadno geslo: „Tvoja volja naj se zgodi, Gospod!“

Bila je nedelja, za zapuščenega Pavla Lurca prežalosten dan, ker je bil pred dvema letoma ravno ta dan obsojen v ječo. Zjutraj pri sv. maši je prejel sv. obhajilo. Nato je daroval Gospodu še enkrat vse svoje ponižanje, vse svoje bolesti, katere je preživel v ječi, potem pa molil s svetim navdušenjem:

„Okrajšaj, Gospod, če je to Tvoja sveta volja, dneve moje bolesti, toda ako hočeš, da izpijem do dna to grenko čašo, daj mi moči in milosti! Tudi za one,

radi katerih trpim, Te prosim in molim! Naj vsklije iz sramote, katero so zadali meni s svojo nepremišljenostjo, le blagoslov in sreča, da najdejo pot do resnice, zapustijo temo in poklonijo svoja srca Tebi, moj Bog! Amen!“

Še nikdar prej ni čutil duhovnik tako sladke tolažbe v svojem srcu kakor ono jutro. Po maši je prišel v njegovo celico nadziralatelj in mu prinesel veselo vest. Vodja jetnišnice je izvedel, da se sme dati zaprtemu brevir. Take knjige zaprti ni imel od onega časa več v roki, odkar ga je doletela obsodba, tako, da si je moral pomagati s spominom. A ta ga je velikokrat zapustil. Mnogo bolj pa ga je razveselila vest nadziralatelja: „Prihodnjo nedeljo smete darovati sv. mašo! Vaše lepo obnašanje, vaša potrpežljivost med obsojenci je ganila voditelja, da vam je to dovolil. Najbrže bi vam ugajalo tudi kako drugo opravilo. Nameravajo ustanoviti knjižnico za jetnike, vi boste knjižničar. Zdi se mi, da je voditelj zdaj istotako kot jaz prepričan o vaši nedolžnosti!“ — Jetnik je poslušal vse to s solznimi očmi, obraz mu je zardel, sklenil je roki, in s pogledom polnim hvaležnosti je vzdihnil proti nebu:

„Moj Bog, zahvaljujem Te iz globočine svojega srca! Odslej hočem vse prenašati mirno, udano! Bog bodi vekomaj zahvaljen!“

(Dalje pride.)

Kaj so pa nemški, kaj so slovenski liberalci?

Predno odgovorimo na to vprašanje, moramo se spet vrniti — k Judom.

Jud ima lepe, posneme vredne lastnosti, a ima žal tudi slabe. Jud je veren; on si ne more misliti Juda brez vere; izvršuje zagledel vse verske obrede in molitve; Jud dá svojim otrokom skrbno versko vzgojo. Vera sicer dopušča Judu vino piti, toda Jud je trezen: ne želi videti Juda pijanega? Jud je zmiren, čeravno ima kupa denarja; kar je neobhodno potrebnega, to si kupi, a razkošnosti ne pozna. Jud je podvzeten in delaven, čeravno ima milijone; ako mu le kdo ponudi priložnost, da si pridobi par vinarjev, ne bo len. Jud ljubi Juda in ga vselej podpira. Judje skrbé za veliko inteligenco v svoji sredini — kmalu bo medicina štela več judovskih kakor krščanskih zdravnikov; tudi jus in politehnika ni brez njih; glavna stroka njih dohodkov pa je — trgovina. Glejte, koliko lepih lastnosti!

Njih glavni greh pa je, da izključujejo druge narode iz svoje zaveze; da izkoriščajo brezvestno druge narode, za kar jih po pravici drugi narodi mrzé in sovražijo.

IV.

Ker pa so Judje — kakor smo rekli — „izvoljeni ljudstvo“, se kakor taki trudijo, da si pridobé vladó čez ves svet. Po številu duš (Judov je okoli 10 milijonov) sicer to ni mogoče; toda oni imajo — denar. Ali če si hočejo z denarjem vladarstvo pridobiti, je treba prej rešiti nekatere račune, in ti so:

1. Jud je — kakor rečeno — veren; prepričan je, da brezbožen človek je sposoben za vsako rabo; prepričan je torej, da ako iztrga kristjanom vero iz srca, jih ima potem v oblasti.

Kaj je namreč — brezbožnost?

Vzemimo brezbožnega — n. pr. anarhista! Ali ima ta kak pojem za duševne vrline? On ne skrbi za drugo, kakor da zadovolji svojo poželjivost. Za denar je: slepar, tat, morilec; za denar vam pošlje najlepše mesto z dinamitom v zrak, in vest ga ne bo radi tega prav nič pekla: — ali ni to dvoonožni tiger?

Ako se toraj Judom posreči iztrgati kristjanom iz srca vero, tedaj upajo, da si pridobé vladarstvo čez nje — z denarjem. V ta namen so vrgli besedo med svet: Denar je svetá vladar! In mnogo jih je šlo na limanice, — in mnogi so že za denar prodali svojo dušo...

2. Spoznali so pa Judje, da s tem sredstvom ne pridejo zlahka do zaželjenega cilja; izmislili so si drugo — to je liberalizem! Oni sami ne marajo iti v boj, da ne izdajo svojih načrtov: poslužujejo se rajši nadarjenih kristjanov — gotovo ne zastoj: — in začela je vojska proti cerkvi.

„Udari pastirja, in razkropljene bodo ovce“ — to znajo dobro Judje. Udrihaj torej naprej po ostanovcih vere, potem bo udarjena tudi — sv. vera.

Pod imenom liberalizma — svobode — začelo je najhujše preganjanje vsega in vsčh, ki nočejo služiti Judom in njihovim krščenim hlapcem.

Liberalizem je torej — po Judih kakor njih roba — prišel v modó, kakor pride kaka obleka: kdor se ni prišteval k liberalcem, je bil zasmehovan, kakor tisti, ki noče nič vedeti o novi modi!

Toda našli so se trezni kristjani, ki so uvideli, da liberalci branijo in pospešujejo interes Judov, da širijo surovost med ljudstvom: — in začela je borba proti liberalcem, oziroma Judom. Ti — antisemiti — so razkrinkali Jude in njih pomočnike liberalce; število teh se je krčilo dan za dnem; začeli so se sruševati tega imena in — prelevili so se kar čez noč v naprednjake: beseda je druga, bistvo je isto, ozadje isto, namreč — Jud: na Nemškem se zovejo Fortschrittlere, pri nas naprednjaki — oboji so pa iz iste zmesi, namreč judovske!

Kaj so torej ti liberalci in naprednjaki — ali so res liberalni in napredni? Posnemajmo li ti nemški in slovenski liberalci Kristusa ali vsaj Angleža Gladstona?

Nemški liberalci (recte Judje) so naperili svojo ost proti verskemu prepričanju nemških kristjanov; učijo sicer svobodo na verskem polju, toda kadar pride na vrsto enakopravnost nemcem, tedaj se čuje „Oder was!“ To so lažnivi ljudje, so sleparji v vsem obsegu besede — so pač kafe iz cikorije.

Slovenski liberalci se vojskujejo

proti cerkvi in proti svojim rojakom; družijo se s sovražniki lastnih bratov: — oni so Efiljalti, Judeži; nekateri ne delajo zastoj, drugi so zapeljani; vsi pa — kafe iz same gole cikorije.

Rusko-japonska vojska.

Nekateri listi so prinesli včeraj vest, po kateri bi bil general Stössel sporočil v Petrograd, da so se v noči od 21. na 22. t. m. zopet prikazale najprej japonske torpedovke pred Port Arturom, na katere so Rusi z utrdb streljali. Streljanje je trajalo baje le 20 minut. To bi se bilo zgodilo okoli polnoči. Napad bi se bil ponovil ob 4. uri zjutraj. Okoli 6. ure zjutraj pa so se približale Port Arturu 4 večje japonske vojne ladje, potem pa vsa japonska eskadra, obstoječa iz enajst vojnih ladij in osem torpedovk. Ruska eskadra bi bila zapustila luko ter odplula nasproti sovražnim ladjam. Ob 9. uri bi bili Japonci bombardirali Liatescian, potem pa tudi Port Artur. — Tako poročajo nekateri listi, pravimo listi, ki so hoteli vedeti, da pade Port Artur že pred 14 dnevi Japoncem v roke.

Listu „Kölnische Zeitung“ poročajo, da imajo Rusi v Mandžuriji danes že toliko vojaštva, da so pripravljeni na vsak napad. Vseled tega, pravi omenjeni list, so pa tudi Rusi bolj pomirjeni. V Chabinu so napravljajo z vso naglico barake, v katerih se bode nastanilo lahko 100.000 vojakov.

V Moskvo je pisala te dni trgovska tveška Tschurni iz Port Artura, da je trgovina v Mandžuriji vkljub vsem vojnim pripravam jako živahna. Japonci se posebno utrjujejo na zapadni strani Koreje in sicer na polotoku Anciu in v obližju luke Lazarev, da bi si s tem zagotovili redno umikanje pred Rusi, ako bi jih ti pri spopadu v Mandžuriji premagali.

Brzobjavka iz Pekinga poroča, da je pričakovati, da se Kitajska umeša v vojno. Namestnik princ Tsu je bil odstavljen in na njega mesto imenovan Natu, ki je Japonski prijazen. Natu prevzame tudi ministerstvo zunanjih stvari. Pred Pekingom je 20.000 mož, katere so izvežbali Japonci.

General Kuropatkin utegne dospeti v Mukden dne 26. t. m. Železniški vlak, ki vozi njega in njegov štab, bo vozil po Sibiriji z veliko naglico in se bo ustavil le za četr ure in le na glavnih postajah, kjer bo jemal vodo in premog. V Irkutsku se ustavi general za eno uro, kjer sprejme načelnike oblasti in odposlanstva.

Položaj v Port Arturu. Iz Petrograda poročajo nastopno o sedanjem položaju v Port Arturu: Da si je bilo mesto že trikrat obstreljevano, vendar ne kaže isto na zunaj nikake spremembe. Zadnje obstreljevanje je bilo jako živahno in veliko število granat je padlo v mesto. Nobena hiša porušena, pač pa je bilo nekaj oseb ubitih.

Japonsko brodogradništvo je vidno na horizontu, ali njega bližina ne dela nikaga utisa več na prebivalstvo, ki se bavi s svojimi navadnimi posli. Vse prodajalnice so odprte. Mnogo žensk je ostalo tu, dočim se druge, ki so bile odpotovali, vračajo zopet, da strežejo ranjencem. Rusko-kitajska banka posluje kakor v mirnih časih. Uvažuje, da japonske ladje ob vsakem obstreljevanju streljajo iz večje daljave, se sklepa, da so že v prvih spopadih morale trpeti veliko poškodovanja in da morajo vsled tega misliti le na svojo lastno varstvo. Rusi delajo neprestano na utrdbah obrežij.

Zadnji napad na Port Artur v noči od 21. na 22. t. m. se uradno potrjuje. Admiral Aleksejev je namreč brzobjavil carju, da so Japonci trikrat doskusili svojo srečo, a bili popolnoma odbiti, in da so bili njih napadi popolnoma brezuspešni.

Glavni napad na Port Artur in na njegovo okolico bil je 22. t. m. ob 9 uri predpoludne, pri tem napadu sodelovalo je 6 japonskih oklopnih, 11 križark in več torpedovk. Oddanih je bilo 208 strelcev, a vkljub temu ostale so utrbe in mesto nepoškodovane, pač pa je bilo 5 ruskih vojakov ubitih in 7 ranjenih.

Ruske baterije so streljale izvrstno in so prizadele japonskim ladjam mnogo škodo. Dosedaj je gotovo, da je jedna ruska granata padla na neko veliko japonsko oklopnico, ki je koj vstavila streljanje in izginila.

Politični pregled.

Državni zbor. — V torej je imela poslanska zbornica zadnjo sejo v tem zasedanju. kajti došlo je zborničnemu predsedniku pismo od ministerskega predsednika, v katerem se mu naznanja, da je zasedanje odloženo. Tudi zadnje seje poslanske zbornice niso obrodile nikakega sadu in se ni v njih nič drugega vršilo, nego čitanje došlih spisov, interpelacij, nučnih predlogov ter zaporedna poimenska glasovanja v svrhu obstrukcije. Razpravljalo se je nazadnje o nujnem predlogu poslance Dvořaka o uredbi čeških visokih šol in je v to debato posegel tudi ministerski predsednik dr. Körber, ki je izjavil, da hoče vlada skrbeti za to, da se tudi češke visoke šole na Češkem, kakor se je to zgodilo pri nemških, tako urede, da bodo popolnoma odgovarjale svojemu namenu ter postanejo pravi sedež izobrazbe in vednosti. Razprava o tem predlogu pa ni še dognana, in se bo nadaljevala po velikonočnih praznikih, ko se državni zbor zopet snide, in sicer, kakor poročajo listi, dne 14. aprila. — V zadnji seji je posl. Spinčić interpeliral ministerskega predsednika, kot voditelja justične uprave, zaradi nameščenja pisarniških uradnikov na deželnem in na trgovinskem sodišču v Trstu ter na okr. sodišču v Kopru, koji niso zmožni ne slovenskega in tudi ne hrvatskega jezika. Trgovinski minister pa je predložil zakonski načrt glede razširjenja tržaške luke.

Stališče francoskega ministerskega predsednika omajeno. — V francoskem parlamentu je poslanec Martin predlagal, naj zbornica izreče Combesovi vladi zaupanje vsled njene enerzijske, s katero vlada zatira šole v kongregacijah. Ta predlog je bil vsprejet z večino 11 glasov. Ta večina je tako majhna in negotova, da židovski listi izražajo bojazen, da bo Combesova vlada padla v najkrajšem času.

Dopisi.

Iz baške doline. — Gorenja polovica baške doline je dobro prepričana, da so liberalni kolovodje v veliko nearečo. Zato so naši možje pri občinskih volitvah dne 8. in 9. marca odločno stopili na noge, da bi se enkrat naredilo konec nerodnemu gospodarstvu naprednih nazadnjakov. Že so mislili nasprotniki, da pojde vse dobro in gladko, kakor je bila zmeraj navada pri prejšnjih občinskih volitvah. Pa kako so gledali debelo, ko je prihajala truma za trumo naših mož — nevstrašenih volilcev, kateri bi v resnici radi videli, da bi se silno zamotano občinske zadeve enkrat razstrenile in ne več s praznimi obljubami, ampak dejansko urejevale.

Nastal je zato hud boj, nepričakovan boj, in v skrajni sili so obupni naprednjaki začeli loviti vse kineške podružnice ter konečno hitro zborniki skupaj še par bližnjih možicelov, kateri bodo za naprej varovali „napredni pajzlec“, da ga tatje zopet ne okrađejo.

Med volitvijo ni bilo nereda. Pri tretjem in drugem razredu so se kazali nasprotniki malo preveč sladko in zgornji, zato so bili potem pa pri prvem toliko bolj kisli in pobiti. Par največjih ljubčkov jim je moralo sfrleti. Nekaj naših pa je že tukaj in mi upamo, da bodo znali onim drugim možem dobro gledati na prste ter braniti naše ljudstvo pred volčovi v ovčjih oblačilih.

Za „napredno stranko“ se je seveda veliko zavzemal in potegoval dični gosp. učitelj Muznik iz Nemškega Ruta. Tega uzor-učitelja se menda prav lahko dobi ob dveh popolnoči še v krčmi. Zato prosimo okraj. š. svet, naj mu ne zameri, ako luštni gospod pozabi, kdaj ima začetek šole. Šolska točnost in vinska tečnost sta čudne reči.

Veliko zasluženje za piškavo zmago „liberalcev“ si je nabral tudi neki kranjski revček, kateremu so tamošnji duhovniki izprosil kruha pri železniškem podjetništvu. Pride že čas, da poračunamo. Ako ne danes, pa jutri.

Z Vipavskega. — (Konec.) Žalostno je, da se toliko našega slov.

dobrega in delavnega ljudstva izseljuje v severno Ameriko, iskaje si dela in boljšega zaslužka. Tako je šel tudi en sorodnik pisca teh vrstic v severno Ameriko, kjer je dobil delo v neki tovarni za cement, ter ima, kakor mi piše, po 1½ dolar (našega denarja 7—8 kron) dne. Ta kraj ali mesto se kliče: „La Salle“ v državi Illinois (reci Ilinaja). Tam so velike tovarne za cement in je veliko slovenskih delavcev. Imajo tudi svojo cerkev in župnijo, kjer se božja služba opravlja vselej v slovenskem jeziku. Ker, kot je znano, država ne podpira gmotno katolikve, marveč jej pusti vso drugo svobodo in prostost, morajo delavci sami prispevati za vzdrževanje cerkve in župnika in so ti prispevki, kakor mi piše, še precejšnji. Toda dobri delavci to radi store, ker imajo dobro plačo in je cerkev v bližini. Poslal je pa ta sorodnik svoji ženi že po 2 mesecih po odhodu v Ameriko več dolarjev za domače potrebe. Eden ameriški dolar a 100 cents. velja v našem denarju 4 K 94 h. Glavno mesto Chicago ima nad 1½ milijona duš na železnici, ki drži skoz bližnji „La Salle“ od atlantskega do velikega oceana ter ima veliko obrtnijo in kupčijo. L. 1871 je požar mesto Chicago skoro popolnoma razdejal; letos pa je uničil požar v velikem gledališču nad 800 gledalcev življenje, kakor smo nedavno čitali. Ko bi se slučajno to v kaki katoliški cerkvi zgodilo, o, kako bi zopet klicali „liberalci“ na pomoč „ogjenj in žveplo“ zoper sovraženo jim cerkev. Tako pa so časniki grajali le nemarnost vodstva gledišča, da ni storilo svoje dolžnosti. Tako nepriestranski so ti „nezgruntljivi liberalci“! V Chicago vodijo 8ere železniške proge od vseh strani. Mesto ima tudi krasno lego ob krasnem obrežju michiganskega jezera na jugo zahodu. V mestu Syrakuse blizu Lake Ontorijo (jezero) je tudi ena slovenska družina od tod, ki ima v tamošnji pivovarni dobro zaslužke. To nedavno zraslo mesto leži v državi New-York, čije enako ime ima tudi glavno mesto, ki je največje v Ameriki (nad 1½ milj. duš). Ker sem pa s tem premišljevanjem zašel na zemljepisno polje, naredim temu skromnem dopisu rajši sklepno piko. — O priliki še! Zdravstvujte! —

Iz Mirna. — V „Soči“ z dne 9. t. m. je dopisnik iz Mirna spisal spet dolgo mesramno-lažnjivo klobasarijo. Sicer na take neumno lažnjive dopise je škoda odgovarjati. Ali ker sem že zadnjič obljubil nekaj več o naši bivši podružnici „Goriškega slov. bral. in podpornega društva“ spregovoriti, hočem danes to obljubo spolniti in ob enem na heke laži odgovoriti, in sicer bo ta moj odgovor zadnji, ker s takim lažnjivim kljukcem kakor je „Sočin“ dopisnik, je škoda zgubljati časa.

Dopisnik pravi, da hočemo mi združbo, prepri in strankarstvo, ter da sb nas pozvali, da naj se mi združimo z njimi v eno in isto društvo. No, res pozvali so nas, da naj mi z našim društvom pristopimo v njih društvo. Ta bi bila lepa! Naše društvo, katero obstaja že 15 let, naj sedaj ponižno ukloni tilnik, ter se podvrže na milost in nemilost včeraj rojenemu detetu, t. j. „liberalnemu“ društvu „Ipava“. Vi, tako miroljubni ljudje, kdo je prvi začel združbo? Ako ste hoteli z nami v enem društvu v miru živeti, kaj vam je bilo treba pri že obstoječem društvu ustanovljati novo? Vpisati ste se morali vsi v naše društvo (saj mi radi sprejememo vsakega), pa bi bili vsi v enem društvu. S tem, da ste pri že obstoječem društvu ustanovili novo, s tem ste začeli združbo!

Nadalje pravi dopisnik dobesedno: „V imenik odbornikov je to „slav.“ kat. društvo vpisalo celo osebo, katere same ničesar ne vedo o tem, da, celo niti udje istega niso, in razume se, tudi vinarja niso plačali.“ To je sploh prazno! Kako more ta nesramnež kaj takega pisati, ker za odbornike so bili izvoljeni samo na občenem zboru navzoči udje. In novo izvoljeni odbor je imel že dve seji, pri katerih so bili vsi odborniki navzoči. Res čudno je, kako bi moral kedo biti odbornik, se udeleževati sej, in za vse to nič ne vedeti. Udnino pa so plačali ne samo vsi odborniki, ampak tudi vsi udje za prosinec in svečan t. l.

Kako je pa pri vas v tem oziru? Pretekli teden je vaš poverjenik raznašal terjalne lističe. Kako začudeno je marsikateri, ki se ni nikdar v društvo vpisal, gledal pred seboj črno na belem: „Se vas opominja, da plačate udnino za čas od — do — K. v.“ Spet drugi je rekel:

„Ciganili so okoli mene, in da bom imel mir, sem dovolil, da so me vpisali, ali plačeval ne bodem nič“ i. t. d. i. t. d.

Pravite, da je morda tiskovna pomota, da je naše društvo v enem letu izdalo 391 K podpor. ter da je morda isto svoto izdalo v 15 letih. No, ako se hočete prepričati, da je res v enem letu izdalo 391 K, se lahko potrudite do našega predsednika, kateri vam bode pokazal.

Spet nesramno laže, da je zadnji pustni ples priredilo „Kat. dol. društvo“ pod krinko „rodoljubov“. Drugače ne rečem, kakor da to ni res, in da „Sočini“ čitatelji morajo imeti res dobre želodce, da jim tako nesramne laži prebavijo.

Dopisnik vidi grozno nesoglasje med gorenjim in dolenjim delom Mirna. No, v vaši glavi more pač biti veliko nesoglasje, da isto vidite med gorenjim in dolenjim delom Mirna.

Na druge laži, katerih je še vsaj za en dučet, ne bom niti odgovarjal, ker ako bi hotel na vsako laž, katera je v „Sočinem“ dopisu iz Mirna, odgovarjati, trebal bi najmanj pol „Pr. L.“.

Zadnjič sem obljubil, kaj več o naši bivši podružnici goriškega „Slov. bral. in podpornega društva“ odgovoriti. Danes to obljubo spolnim in sicer:

V Mirnu je okoli 350 zavarovanju podvrženih delavcev. In ti so bili pred 5 leti vsi v goriški „Okrajni blagajni“ zavarovani. Tam so se delavcem godile krivice, zato so nekateri gospodje zasnovali podružnico goriškega „Slov. bral. in podpornega društva“. Podružnica je prav dobro vspevala, čeravno so delavci plačevali manjše doneske kot v „Okrajno blagajno“. In kadar so bili bolni, so pošteno dobivali podporo, ter prihranilo se je vse eno v 4 letih krog 3000 (reci tri tisoč) K. In glejte, teh tri tisoč kron niso pustili nekaterim „človekoljubnim“ dušam (nekaterim bogatinom, kateri se sedaj vsiljujejo kot prijatelji delavcev, a jih ob enem žurijo) spati. Zdelo se jim je, da imajo, ako se društvo razpusti, po neki pogodbi pravico do tistih kron in zato so delali na vse načine na to, da so društvo razrušili. In sedaj moramo zopet moledovati po laški „Okrajni blagajni“.

Tiste tisočake pa še sedaj hrani neka „človekoljubna“ duša, ne zmenec se za točko v pogodbi med podružnico in centralo, ki pravi: „V slučaju, da goriško „Slov. bral. in podporno društvo“ podružnico razpusti, določa občni zbor podružnice, s čim naj se morebitni dolgov plačajo, ali kam naj se morebitni preostanek dené“.

Poglejmo še koliko škode imamo s tem, da nimamo več svojega društva. 350 delavcev, ki so plačevali, dokler smo imeli sami društvo, po 36 vin na teden, morajo sedaj v „Okrajno blagajno“ plačevati po 45 vin na teden, tedaj 9 vin. več na teden. $350 \times 9 = 3150$, tedaj 31 K 50 vin na teden več, na leto 1638 K. Denimo, da je imelo društvo 500 K na leto dobička, pride skupaj $1638 + 500 = 2138$ K. Tedaj za dva tisoč in čez K na leto so te „človekoljubne“ duše odrle mi-renske delavce. In potem pravijo, da hočejo iztrebiti izkoriščanje in molzenje delavcev iz občine! Ravno ko to govore, pa svoje delavce na nečuten način odirajo. Sploh pa hočejo s tem priizovarjem v „Soči“ tako delavce, ki jih ne poznajo, na svojo stran obrniti. Ali delavci, bodite oprezní in ne dajte se voditi od bogatinov. Vzglej naj vam bo podporná blagajna, katero smo zaupali bogatinom, da so nam jo razrušili. To vam svetuje delavec.

Novice.

Druga obletnica smrti kardinala Missie. — Danes, 24. marca, je dve leti, od kar je umrl nepozabni kardinal Missia, katerega se spominja goriška škofija z največjo hvaležnostjo. V stolnici je bila danes ob 10. uri slovesna sv. maša za dušnico. Večna luč naj sveti njegovi preblagi duši!

Slovesna procesija na sv. Goro. — Naznanili smo v zadnji številki, da bo tretjo nedeljo po Veliki noči slovesna procesija na sv. Goro. Pevske zборе, ki se žele udeležiti procesije, prosimo, naj se izurijo v pesmah: Skrivnostna roža, Vsa lepa si, Marija in Molitev na poklonih, katere najdejo v pravkar izdani knjižici: Skalnica.

Delajmo vsi na to, da bo slavnost veličastna! V deželi se je že oglasil cvetoča pomlad. Najlepše pomladne cvetke hočemo nesti Mariji brez madeža spočeti na sv. Goro.

Knjižica „Skalnica“ se prodaja v Gorici pri upravi „Prim. Lista“, v knji-goveznici Bednařikovi v ulici Velturini, v tobakarni Jeleršič v Nanski ulici, v to-bakarni Kreheljevi v Kapucinski ulici 1, v tobakarni Švarz v Šolski ulici in v to-bakarni Lebanovi na Josip Verdievem tekališči.

Imenovanja v sodni stroki. — Višjega deželnega sodišča svetnik g. Karol Dejak v Trstu je imenovan predsed-nikom sodišča za trgovino in pomorstvo istotam. Višjega deželnega sodišča svetnik g. Emil vit. Na dam len z ki imenovan je podpredsednikom deželnega sodišča v Trstu. Za svetnike „išjega deželnega so-dišča v Trstu imenovani so deželnosodni svetniki in sicer gg. Sebastijan Ghira v Trstu, dr. Fran Picoli v Trstu in Josip Milovčič v Gorici. Svetovalcu na trž. dež. sodišču Henrik Crasizu je podeljen naslov in značaj svetovalca višjega deželnega sodišča.

Opomniti moramo, da izgubi goriško okrožno sodišče z g. Milo v čič em iz-vrstno delavno moč. Omenjeni gospod službuje na Goriškem že celo vrsto let in je na glasu jako spretnega in de-lavnega ter vestnega uradnika.

Imenovanje. — Pomožni pisarni-ški uradnik g. Rudolf Kovačič je ime-novan pisarniškim asistentom na tukajš-njem okrožnem sodišču.

Nevarno obolet je vlč. g. Jakob Ukm ar, kaplan v Rojanu pri Trstu iz-dajatelj novega lista „Družinski prijatelj“. Priporoča se vsem, posebno čast. du-hovščini, v molitev.

Obolet je nevarno preč. g. dekan v Kobaridu, Jurij Peter nel; priporoča se vsem duhovnim sobratom v molitev.

Za „Alojzevišče“. Preč. g. Andr. Žnidarčič 10 K, preč. g. Jos. Ličan 4 K, g. Jernej Kopač podaril 4 čebelovosčene sveče.

Uprava „Pr. L.“ je dobila 5 K, ka-tere je daroval č. g. Otilij Medveš, kaplan za „Alojzevišče“.

Bog povrni stotero!

Za slovensko sirotišče oziroma za „kat. društvo detoljubov“ so darovali: P. n. gg. Mela Podgornik 28 v, neko društvo za izgovorjene ptujke 1 K.

Smrtna kosa. — V Mirniku je v torek dne 22. t. m. po noči v Gospodu zaspal v najlepši dobi svojega življenja g. Ernest Terčič, učitelj. N. p. v m.!

Cena vitrijaolu, katerega naročajo vinorejci pri „Goriški zvezi“ potem po-sojilnic in zadrug, katerih člani so, bo tista, katero smo označili v razposlanem vabilu, namreč 54 K od kvintala, postav-ljenega na goriško železniško postajo. Temu se prištevajo stroški za prevažanje v za-лого, za vreče ali žaklje, v kolikor bodo potrebni, in za upravni prispevek zvezi, ki dela brez dobička. Ker je ta način naročevanja za naše vinorejce in zadruge še nov, vršijo se oglasi po nekaterih krajih nekoliko počasi. Zato pa radi podaljšamo rok za naročevanje, ker so nam blago in cene zagotovljene, da s tem marsikomu ustrezemo, do konca tega meseca. Poso-jilnice in zadruge so naprošene, naj gredo svojim članom na roko s poukom in pri-poročilom, ker marsikdo si sam ne zna pomagati. Vitrijol ne bo kasnil s svojim prihodom; zveplo pride najkasneje do konca aprila in bo najfinejše vrste. Vино-rejci, požurite se in zaupajte možem, o katerih ste prepričani, da delujejo v vašo korist in ne za svoj žep!

„Malce smo jih potegnili“, tako pravi sedaj Gabrščekov „šornal, ko smo ga nekoliko trdo zgrabili za njegovo zlobno notico, v kateri je hudobno pod-tikal duhovnikom, da se bojijo sv. pisma, ker je „Prim. List“ opomnil ljudstvo, naj dobro pazi, da ga ne opehari neki agent, ki prodaja protestantsko sv. pismo. Sedaj pride ta „liberalni“ „farbarski“ „šornal“ ter pravi, da je bila njegova tozadevna notica le — šala. No, mi pa rečemo, da je bila to hudobna šala, katera naj bi pomagala luteranskemu agentu spečati par izvodov luteranskega sv. pisma. Kljub temu pa upamo, da se je protestantskemu agentu slabo sponesel „gšeft“, kajti naše ljudstvo ni še tako neumno, kakoršno bi je radi imeli „li-beralci“, da bi ga lažje jahali z raznimi svojimi „kalamoni“. — Sleđnjič še nekaj. Gabrščekova tiskarna je zelo podjetna. Kadar se ji zdi, pa začne izdajati kak nov list, in ga izdaja iz ljubezni do na-roda, dokler — njej kaj nese. Morda misli sčasoma izdajati tudi kak šaliv list. Od tega bi ji pa odločno odsvetovali, kajti pod vsak „vic“ bi morala zapisati: To je šala! — To pa ne ni nezlo! C—.

Goriškemu ožlindrancu. — Pred tremi leti je bila naročila „Gospodarska zveza“ na Kranjskem pri tukajšnji tvrdki Konjedic-Zajec 17 odstotno žlindro. Rud. Konjedic je pisal v tej zadevi: „Gos-podarski zvezi“ to-le pisemce: „17 od-stotne žlindre nimamo, imamo pa na prodaj 15 do 16 odstotno; sicer pa ni na tem nič ležeče; o tem blagu tako nihče nič ne razume in Vi jo torej lahko prodajate tudi kot 17 ali 18 odstotno blago“. To jako značilno pismo objavljamo, ker se zaganja znani koristolovec v zadnjih številkah „Soče“ zopet v „Centralno po-sojilnico“. „C. pos.“ nikakor ne namerava prodajati 15 odstotnega blaga za 17 odstotno, ona le skuša v smislu svojih pravil podpirati kmetijski stan na Goriškem tudi z nakupom in reelno prodajo kmetijskih potrebščin.

Kdo se bo čudil, da je „Sočin“ ko-ristolovec zapisal v boju proti „C. pos.“ tudi to-le lopovščino: „Tem ljudem ni za drugo, nego izpuliti ljudem nekaj kron iz žepa ter jih rabiti v svojo klerikalno „gospodarsko“ organizacijo, ob enem pa škodovati solidni trgovini... Zato proč od „Goriške zveze“! Klerikalnega švindla je že tako dovolj!“ Kaj ne, gospod ožlindranec? Wie der Schelm ist, so denkt er von andern!

Sporazumljenje med Slovani in Italijani. — Zadnje dni se je po vseh časopisih mnogo pisalo o nekakem spo-razumljenju med Slovani in Italijani s po-sebnim ozirom na nas primorske Slo-vence in Hrvate. Mi smo pazljivo čitali vse vesti, ki so se tikale takega spo-razumljenja, ki bi bilo v resnici velikega pomena, ako bi bilo pri sedanjih raz-merah mogoče. Naravnost pa moramo reči, da smo z ozirom na naše pozna-vanje razmer koj v začetku dvomili, da pride med Slovani in Italijani do kake sprave. In res bil je naš dvom popolnoma opravičen. Italijansko društvo „Patria“ imelo je namreč te dni v Trstu shod, na katerem so Italijani naravnost povedali, da nočejo nič vedeti o takis pravi, valed katere bi imeli Slovani kaj koristi.

Ponovno poskušeu samomor. — V torek se je zagnal neki Karol Kušcar, rojen v Gojačah, a stanujoč v Dolgi Njivi, kroglo iz revolverja v vrat, in sicer na sredi novega mosta, katerega delajo zdaj čez Sočo pri Dolgi Njivi in ki ni še končan. Ko si je zagnal kroglo v vrat, vrgel je revolver v stran, sam pa je skočil v Sočo, ki teče pod mostom kakih 16 metrov globoko. Soča je tam še precej globoka, in Kušcar izginil je koj v valovih, a se je čez nekaj časa nekoliko nižje zopet prikazal iz vode plavajoč po Soči nizdol. Nekateri de-lavci so ga videli ter se jim je posre-srečilo spraviti nesrečneža na obrežje, od koder so ga potem prepeljali v tu-kajšnjo bolnišnico, kjer se nahaja v smrtni nevarnosti.

Iz Barban v Brdih se nam piše: „Lega Nazionale“ pri nas še vedno ne miruje. Kakor je znano, ustanovila je v Neblem svojo šolo. A s tem še ni zado-voljna. Te dni namreč sta prišla dva „Legina“ naganjalca v Barbano, kjer sta začela ogrevati ljudstvo za to, da bi se tudi v Barbani ustanovila jednaka „Le-gina“ šola, kakor v Neblem. Ko so bile pa njune besede pri Barbancih bob v steno, začela sta pa spovati, češ, Bar-banci ste norci, ako se branite „Legine“ šole. Z „Legino“ šolo dobili bi gotovo tudi lepo, novo cesto po Pedrigu, in si-ecer tako, da bi se s kolesom lahko po nji vozili. Tem „Leginim“ naganjačem in jednakim nebelaskim prismodam pa odgovarjamo Barbanci, da bomo še naprej raje vozili po klancu čez Medano, nego pa da. bi se ogreli za „Legino“ šolo, katere mi prav nič ne potrebujemo.

Iz Doline pri Trstu nam pišejo: Dne 13. t. m. obhajali smo tudi tukaj slovesno ustanovitev „Marijne družbe“, katero je naš preč. g. dekan po mnogih ovirah srečno osnoval. V to družbo vpí-salo se je deklet in žená vsega skupaj kakih 90. Slovesnost bila je jako veli-častna, da takih tukaj še nismo videli. Prišel je v ta namen ta dan k nam tudi preč. g. kanonik Kosce iz Trsta. Pri spo-vedi je pomagal tudi jeden č. oo. fra-čiškanov iz Pazina ki je imel ob jednom tudi cerkveni govor. Pri božji službi pele so Marijine hčere razne lepe Marijine pesmi, pa tudi domači pevci poveljevali so to lepo slovesnost s svojim ubranim petjem. Srčna hvala gre seveda najprej našemu preč. dekanu, ki je že pri večjih prilikah pokazal svojo posebno vnetost za dušno srečo svojih duhovljanov.

Delavsko podporno društvo na Lokvah. — Tržaško namestništvo je vzelo na znanje pravila na novo usta-novljenega delavskega podpornega društva na Lokvah.

Huda nesreča. — Dne 17. t. m. se je v Lokvah na Krasu splašil konj tamoš. gostilničarja g. Milavcu. — Pri ti pri-likli je zadel g. Milavec pri padcu ob svojo hišo tako močno, da je zgubil ta-koj zavest ter bil že v malo trenutkih mrtev.

„Sadjarsko društvo v Tolminu“ razdeli v nedeljo 27. t. m. po večernicah, kakor pretekla leta, mej plačujoče svoje člane po 5 lepih, cepljenih jabolčnih dre-ves. Nečlani dobé tudi drevesa proti pri-merni odškodnini. Kmetovalci! Sadite zlatna drevesa sebi v korist in v ponos, potomcem v trajen in hvaležen spomin. Odbor.

Intronizacija knezoškofa Endri-čja. — V soboto dne 19. t. m. se je izvršila intronizacija novega trentinskega knezoškofa Endričja v navzočnosti na-mestnika in načelnikov oblastni ter ob ogromni udeležbi naroda.

Bodoči olomuški škof. — Du-najska „Reichwer“ poroča, da utegne biti izvoljen nadškofom olomuškim škof brn-ski, dr. Bauer.

Loterijske številke.

	19. marca.
Trst	66 3 29 82 32
Linc	65 79 19 81 10

„Gospodarsko društvo“

v Renčah,

registrovana zadruga z omejeno zavezo, vabi svoje člane na

prvi redni letni

občni zbor,

ki se bo vršil

na velikonočni ponedeljek 4. apr. ob 8. pop. v svojih prestorih.

Dnevni red po pravilih.

ODBOR.

Vabilo

na

7. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice“

registrovane zadruga z neom. zavezo v Št. Petru pri Gorici,

ki se vrši

na belo nedeljo 10. aprila 1904

v prostorih „Kmetijskega društva“

ob 4. in pol pop.

in sicer s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva;
2. Poročilo računskega pregledovalca;
3. Potrjenje računskega sklepa za 7. upravno leto;
4. Volitev načelstva in računskega pregledovalca in njegovega na-mestnika;
5. Razni predlogi.

Načelstvo.

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinrjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko
šupnika Kneippa in z imenom
Kathreiner ter se skrbno izogibajte
vseh manj vrednih posnemkov.

Službe išče izvežbana kuharica

z dobrim spričevalom iz kuhinjske šole in drugih družin. Vstopiti želi k dobri družini ali pa k kakemu duhovniku na deželi. Več se poizve pri naši upravi.

V novi prodajalnici z jestvinami
in kolonijalnim blagom v Gorici

Anton-a Zamparo

Semeniška ulica 12,

se nahaja bogata izbira navadnih in finih vin. Specijaliteta: Grška vina, Malvasia, Mavrodaphne in Ahajec. Napolitanske in ilirske testenine, čaj, biškoti in različni drugi likeri.

Vse po najnižji ceni.

And. Fajt,
pekovski mojster Gorica,
Gledališka ulica št. 5.

Izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, kakor so nove maše in godove, kolače za birmance in poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov. Ima in prodaja različne moke, fina peciva, fina vina in likerje po smerni ceni. Za Veliko noč posebno gorško pinco in potice itd.

Anton Kuštrin

Gospodski ulic. h. št. 25,

priporoča častiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega blaga n. pr. kavo: Santos, Sandomingo, Java, Cejlon, Portorico i. dr. Olje: Lucca, St. Angelo, Korfu istersko in dalmatinsko. Petrolej v zaboju Sladkor razne vrste. Moko št. 0, 1, 2, 3, 4, 5. Več vrst riža: Miljsveče prve in druge vrste, namreč po 1/2 kila in od 1 funta. Testenine iz tvornice Znidarskič & Valencič v Il. Bistriči. Zveptenke družba sv. Cirila in Metoda. Moka iz Majdičevega mlinca v Kranju in z Jochmann-ovega v Ajdovščini. Vse blago prve vrste.

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznico

v Gorici

ulica Vetturini št. 3.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
s znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da sgine v kratkem času omotica in ki-vočna lénost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Edina slov. kleparska delavnica
v ulici sv. Antona št. 1

Podpisani se toplo priporoča svojim rojakom v mestu in tudi na deželi za izdelovanje vseh kleparskih izdelkov, kakor oevlj za vodo, žlebe za stavbe, kuhinjske priprave. Prevzema tudi vsako popravo po pravilnih cenah. Zagotavlja točno in solidno postrežbo udani

Karol Čufer,
klep. mojster.

Pozor! Pozor!

Zaloga vina!

Na prodaj je belo in črno brisko, vipavsko, furlansko in istrijsko vino. Odposilja se na vse kraje v sodskih od 56 litrov naprej. Postrežba je točna, cene zmerne.

Se priporoča s spoštovanjem

Josip Toroš,

Via del Ponte Isonzo hšt. 6.
Gorica.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Teod. Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12.

Se priporoča v izdelovanje cerkvene posode in orodja iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu po poljubnem slogu.

Stare posode popravi in prenovi, poslati in posrebrni v ognju, poslati tudi distrelovodne o- sti vse po najnižjih cenah.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročat cerkvenega kovinskega blaga ter staro orodje popraviti in obnoviti, olajšuje jim to s tem da jim je pripravljen napravljati blago katero, katero se izplačuje na obroke. Preč. p. n. naročevalci si obroke lahko sam določijo.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!

Krojaška zadruga

Gorica, Gosposka ulica 7,

naznanja,

da prodaja oblačila za dame in gospode, Perkale, Zephyr in drugo manifakturno blago posebno za spomladni in letni čas, blago vseh kakovosti in po najnižje mogočih konkurenčnih in stalnih cenah.

Vzorci najnovejše izbere se na zahtevanje pošiljajo brezplačno in poštne prosto.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici

odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. n v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinjšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubše.

Anton Fon.

klobučar in gostilničar v Semenški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

Viktor Toffoli

v Gorici, via Teatro št. 20

(na stari pošti)

velika zaloga oljkega olja
iz najugodnejših krajev.

Za luč . . . kr. 32	Corfu . . . kr. 56
Jedilno . . . „ 40	Bari . . . „ 60
„ boljše „ 44	Lucca . . . „ 70
dalmatinsko „ 48	Nizza . . . „ 80
istrijsko . . „ 56	Najfinjša . gl. 1

Priporočam č. duhovščini in cerkvenim oskrbništvom.

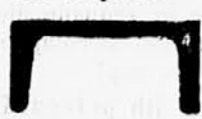
Prosiva sahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo št. 5 in podružnica v hiši „Monta“.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranskišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob razprizerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nositeljev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kronske nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva sahtevati listke!

Sprejema

hranilne vloge

katero obrestuje po 4 1/2% polumesečno; nevsdignene obrestipripisuje konec leta k glavnici. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Posojila

udom na osebnih kredit po 6% in na vknjižbo po 5 1/2%.

„Centralna posojilnica“

registrovana zadruga z omejeno zavezo,

Gorica, ulica Vetturini 9.

C. kr. poštnohranilnični konto N. 851.292.

Sprejema

nove člane

s glavnimi in opravljenimi deleži. Glavni deleži po 200 K, opravljeni po 2 K. Otvarja članom tekoče račune, katero obrestuje po dogovoru.

Uradne ure

vsak dan od 8. ure zjutraj pa do 1. ure popoldne.